

پیش‌خواب

آچه برای نخستین بار از سیره استاد مطهری روایت می‌شود

معلم شهید انقلاب از نمایی متفاوت محمدرضا کاتبی

اثری که هم‌اینک به حضور تان معرفی می‌شود، یادمانی متفاوت برای استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری است. این مجموعه دربردارنده خاطرات برادران و اقوام آن متفکر بزرگ است،

که در فریمان زیست می‌کنند و استاد را در دوران اقامت در این شهر، به خاطر می‌آورند. غلامحسین گیاهی پدیدآورنده این کتاب- که خود از شهروندان فریمان است- در باب محتوای این پژوهش، در دیباچه آن چنین آورده است:

«مدت‌ها بود تصمیم داشتم تا به عنوان یک شهروند فریمانی و کسی که در زادگاه استاد مطهری زندگی می‌کند و از نزدیک با اخوان گرامی، برادرزاده‌ها و خواهرزاده‌های آن علامه شهید آشنایی و مرادوه دارم، مجموعه‌ای از خاطرات شیرین و دلنشین استاد شهید را جمع‌آوری نموده و به صورت کتاب منتشر نمایم. این تصمیم زمانی قوت گرفت، که بخشی از خاطراتی را که بنده به‌عنوان خبرنگار روزنامه خراسان در فریمان با بستگان نزدیک استاد شهید گفت‌وگو در روزنامه منتشر کرده بودم، در کتاب دیگری با همان شیوه تنظیم و نگارش خودم، مشاهده کردم! از این رو تصمیم در این زمینه جدی‌تر شد، به طوری که یکی از برادران استاد که در تهران سکونت داشتند و من موفق به مصاحبه با ایشان نشده بودم، به محض اینکه مطلع شدم به فریمان تشریف آورده‌اند، با ایشان نیز دیدار و گفت‌وگو کردم. علاوه بر این هنوز در فضای کوچه کوچه شهر فریمان، عطر و بوی استاد شهید مطهری پراکنده است و افرادی در قید حیات هستند، که اگر چه نسبت فامیلی با استاد شهید ندارند اما به دلیل همشهری بودن، خاطراتی جذاب و شیدنی از

تلهای از وسایل استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری

دیدار و رویرویی با آن مجاهد نستوه را به خاطر دارم، که شاید کمتر کسی به سراغ آنان رفته باشد. بنابراین در حدی که برابم مقدور بود و فرصت اقتضا می‌کرد، به سراغ این بران وارسته و مخلص رفته و ناگفته‌هاست، را که هر یک پر از نکات ارزنده اخلاقی و معنوی است، در این مجال به رشته تحریر کشیدم. اطمینان دارم که سیری در اوراق زرین کتاب زندگی بزرگمردان و اندیشمندانی همچون علامه شهید مطهری، که پس از انبیای الهی و ائمه معصومین (ع) بر چمدان انسانیت، به‌خصوص نسل جوان امروز هموار نماید. بخشی از خاطراتی که توسط برادران بزرگوار و تعدادی از بستگان استاد شهید، در این کتاب نقل شده، همان حقیق در روزنامه خراسان درج گردیده و بخش دیگر که خاطراتی است که در اردیبهشت ۱۳۶۷، به کوشش این حقیق در روزنامه خراسان درج گردیده و بخش دیگر که قسمت عمده آن خاطرات شهروندان فریمانی است، در فروردین ماه سال جاری جمع‌آوری و مکتوب شده است. خداوند سبحان را شاکرم که سرانجام توفیق یافتم این مجموعه را، در آستانه زیست و هشتمین سالگرد شهادت فیلسوف، دانشمند و معلم کبیر انقلاب اسلامی استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری، به دست چاپ بسپارم. در خاتمه لازم می‌دانم از همکاری صمیمانه خاندان معظم مطهری و یکایک عزیزانی که در گردآوری مطالب این کتاب مرا یاری نموده‌اند، به ویژه سرور ازچمند حجت‌الاسلام و المسلمین سیدابوالفضل طباطبایی اشکذری امام‌جمعه محترم و رئیس ستاد دائمی بزرگداشت مقام استاد مطهری در شهرستان فریمان و همچنین جناب آقای محمدعلی پاکدل مدیر پرناتش آموزش و پرورش فریمان تشکر و قدردانی نمایم. زحمات همسر فداکارم را، که با همه پای اینجانب در تمامی مراحل تهیه و تنظیم این مطالب گام برداشته، ارج نهاده و پیشنهادات و انتقادات سازنده صاحب‌نظران و اهل قلم و اندیشه را، با تمام وجود پذیرایم…».

■ **احمد رضا صدری**

استاد لانه جاسوسی امریکا، به مثابه منبعی غنی برای تاریخ پژوهان تاریخ معاصر است، که می‌تواند نگاه عوسوام به مقولات گوناگون را، در برابر دیدگان همه قرار دهد. در مقال بی‌آسده، دو مقوله وهبر انقلاب اسلامی و پهلوی دوم، در آیینه روایت این استاد، باز خوانی شده‌اند. مستندات این نوشتار، بر تارنمای پژوهشکده تاریخ معاصر ایران، آمده‌است. امید آنکه محققان و عموم علاقه‌مندان را، مفید و مقبول آید.

■ ■ ■

■ **شاه در محاصره فساد!**

در میان محورهایی که در اسناد لانه جاسوسی امریکا برجسته می‌نماید، اشاره به خصال شخصی و شخصیتی محمدرضا پهلوی است. به‌رغم آنکه این سفارت معمولاً سعی دارد که تصویر مورد دلخواه خویش را از شاه ارائه کند اما در این میان، در مواردی ناگزیر از اعتراف می‌شود! سیدمرتضی حسینی پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، یافته‌های خویش در این باره را، به شرح ذیل جمع‌بندی کرده‌است: «اسناد لانه جاسوسی مجموعه‌اسنادی بودند که دانشجویان پیرو امام، پس از تسخیر سفارت امریکا یافتند و آنها را قالب کتاب‌هایی منتشر کردند. بررسی این اسناد، می‌تواند نگرش دولت امریکا و اقداماتش را، در باره وضعیت ایران در عصر پهلوی، جریان انقلاب، پیروزی انقلاب اسلامی و شرایط کشور پس از آن روشن نماید. در این میان برخی از مجموعه اطلاعات مندرج در این اسناد، با خاندان سلطنتی مرتبط است، که بیشتر در قالب اطلاعات محرمانه طبقه‌بندی شده و نشان از تلاش امریکابرای کسب شناخت عمیق از سطوح قدرت بخشی از خاطراتی که توسط برادران بزرگوار و تعدادی از بستگان استاد شهید، در این کتاب نقل شده، همان حقیق در روزنامه خراسان درج گردیده و بخش دیگر که خاطراتی است که در اردیبهشت ۱۳۶۷، به کوشش این حقیق در روزنامه خراسان درج گردیده و بخش دیگر که قسمت عمده آن خاطرات شهروندان فریمانی است، در فروردین ماه سال جاری جمع‌آوری و مکتوب شده است. خداوند سبحان را شاکرم که سرانجام توفیق یافتم این مجموعه را، در آستانه زیست و هشتمین سالگرد شهادت فیلسوف، دانشمند و معلم کبیر انقلاب اسلامی استاد شهید آیت‌الله مرتضی مطهری، به دست چاپ بسپارم. در خاتمه لازم می‌دانم از همکاری صمیمانه خاندان معظم مطهری و یکایک عزیزانی که در گردآوری مطالب این کتاب مرا یاری نموده‌اند، به ویژه سرور ازچمند حجت‌الاسلام و المسلمین سیدابوالفضل طباطبایی اشکذری امام‌جمعه محترم و رئیس ستاد دائمی بزرگداشت مقام استاد مطهری در شهرستان فریمان و همچنین جناب آقای محمدعلی پاکدل مدیر پرناتش آموزش و پرورش فریمان تشکر و قدردانی نمایم. زحمات همسر فداکارم را، که با همه پای اینجانب در تمامی مراحل تهیه و تنظیم این مطالب گام برداشته، ارج نهاده و پیشنهادات و انتقادات سازنده صاحب‌نظران و اهل قلم و اندیشه را، با تمام وجود پذیرایم…».

تاریخ

تاریخ ۸۸۴۹۸۴۳۷۴

۱۳۵۷، دی‌ماه، لوشان، امام خمینی

در حال عزیمت به محل برگزاری نماز جماعت ظهر عصر

امام خمینی و پهلوی دوم، در آیینه روایت اسناد لانه جاسوسی

وقتی سفارت امریکا

دست به کار «جشن هجرت» می‌شود!

می‌دانند و از موفقیت قابل توجه او در رهبری کشورش، سخن می‌گویند و از او به عنوان یک سیاستمدار کامل ایران نام می‌برند. تصویر این استاد در اینجا شاه، یک ایرانی غرب‌زده نیست، بلکه فردی است که از فرهنگ ایرانی و غربی، به‌طور سنوای استفاده کرده است. این اسناد این رویه را، هنر پذیرش اجتماعی نام می‌نهند، تا پوششی برای غرب‌زدگی متحدشان ایجاد کنند. دربار شاه نیز از منظر این اسناد، محل طرحی برنامه‌های زیادی است. این اسناد خاندان پهلوی را، شهوت‌ران و دارای فساد مالی می‌دانند که برجسته‌ترین عضو آن، خواهر دوقلوی شاه اشرف است. همچنین خانواده را، از ضحیه‌ترین مشکلات در دوران حکومتش می‌دانند، یا شاه را در محاصره فساد تلقی می‌کنند. البته در این اسناد، بر نقش شاه در نادیده گرفتن این فساد تأکید می‌شود؛ در حالی او تمایل یا قادر به پی‌گیری فساد اشرف و پسرش نباشد و در مواردی نیز، به دست‌پهلوی عدم پیگیری پرورنده فسادهای اقتصادی خاندان پهلوی، اشاره می‌کنند.»

■ **ساواک، خیرچینی، اعراب و شکنجه**
ارائه گزارش در سرباره دستگاه امنیتی کشور یعنی «ساواک» نیز، در زمره محورهای اسناد لانه جاسوسی قلمداد می‌شود. در این میان اما به پاره‌ای از اقدامات خشن و ضدانسانی این نهاد نیز اشارت رفته است. زهرآسمیدی پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، در این باره آورده‌است: «آغاز دهه ۱۳۴۰ را می‌توان دوره شروع مخالفت‌های اعتراض آمیز مردم، به‌خصوص روحانیون، به رهبری امام خمینی دانست که موج دستگیری‌ها از سوی ساواک و برخورد با روحانیون را، به دنبال داشت. چنانکه در اسناد لانه جاسوسی می‌خوانیم: از اوایل دهه ۱۹۶۰ و به‌خصوص پس از قیام سال ۱۹۶۳ به رهبری آیت‌الله خمینی، ساواک به تدریج از صورت یک سازمان اطلاعاتی و ضدجاسوسی خارج شد و بخش عمده‌ای از اسناد لانه جاسوسی بر خلاف بیان این ویژگی‌های منفی از سلطنت پهلوی اام‌القب در تناقض گرفتار و به تعریف و تمجید از شاه رو می‌آورند، چنان‌که در جایی شاه را به‌رغم داشتن ظاهر و تحصیلات غربی، دارای نژاد و رفتار ایرانی

که ابتدا به‌وسیله اولین رئیس سازمان امنیت ایران، ژنرال بختیار اعمال می‌شد، در ابعاد وسیع‌تری نسبت به مخالفان سیاسی رژیم اعمال گردید!... گذشته از برخورد خشنونت آمیز با مخالفان، که بخش گسترده‌ای از آن در مقاله‌با روحانیون صورت می‌گرفت، نهادها و اداراتی در ساواک به وجود آمد که وظیفه اصلی آنان، زیر نظر داشتن روحانیون به خصوص امام خمینی بود. پرویز ثابتی مسئول اداره کل سوم ساواک و یکی از رؤسای ساواک تهران، در این رابطه در گفت‌وگویی با عنوان علل و عوامل فروپاشی حکومت پهلوی، به‌موضوع کنترل ساواک بر روحانیون پرداخته و آورده است: ما می‌دانستیم که خطر روحانیون افراطی در مملکت هست، اصلاً در ساواک یک بخش مربوط به روحانیون داشتیم. روحانیونی مانند (امام) خمینی و صادق روحانی و قمی و منتظری تحت مراقبت بودند!... ساواک به بهانه‌های مختلف، مخالفان را دستگیر می‌کرد و اگر به فرد یا گروهی سوءظن داشت، با حربه‌های گوناگون به خدشه‌دار کردن منزلت و شخصیت آنان، در میان مردم مبادرت می‌کرد، چنان‌که گاه برخی از مأموران ساواک، با متهم نمودن برخی از روحانیون به کارهایی خلاف واقع، به شکنجه یا تخریب آنان می‌پرداختند اما بعدها مشخص می‌شد که این اقدام، تله‌ای بیش نبوده و تنها در راستای مقاصد سیاسی صورت گرفته است. در برخی از اسناد، به‌نمونه‌هایی از این دست اشاره شده و جالب است که آن اسناد نیز، به بی‌نگاهی متهم اذعان داشته‌اند. در نمونه‌ای که در یکی از اسناد آمده است، گفته شده: یک مأمور ساواک کشیده‌ای به یک ملازد و بعداً ادعا کرد که او دو بطری شراب با خودش داشت، در صورتی که او کار نمی‌کرده بود! البته علاوه بر روحانیون، سایر نهادها و گروه‌هایز، زیر تیغ تیز نظارت و کنترل ساواک قرار داشتند که در بیشتر مواقع، این کار با توسل به زور، شکنجه و گاه خیرچینی انجام می‌گرفت. البته گاه برخی از وظایف و اقدامات ساواک، در راستای نمایش‌های دروغین، جهت بزرگنمایی شاه و اقدامات او بود.

ساواک با روش‌های مختلفی، به اعراب مخالفان و به دست آوردن اطلاعات از مردم می‌پرداخت. علاوه بر روش‌های معمول شکنجه و قتل، استفاده از خیرچین‌ها، از دیگر روش‌های خاص ساواک در کسب اطلاعات بود، چنان‌که طبق برخی آمارها، تعداد خیرچین‌های ساواک در سال ۱۳۳۹، بین ۲۰ تا ۳۰هزار نفر نیز برآورد شده‌است. البته گاه برخی از افراد سیانیژ مأمورینغای این نقش، یعنی خیرچینی بودند و همین عامل باعث شده بود تا بسیاری از مردم، به امریکایی‌های حاضر در ایران، نگاهی تردیدآمیز داشته باشند. بازتاب این تردید و ترس را، می‌توان به عنوان نمونه در ملاقات مهندسی به نام توکلی، با یک امریکایی به نام اسمتیل دید. در اسناد لانه جاسوسی، در این باره آمده است: در سراسر ملاقات، آشکار بود که سوءظنی اساسی از طرف توکلی، در این مورد که اسمتیل یا خیرچین ساواک است و یا جاسوس سیا، وجود داشت!... ساواک از هر طریقی، به شناسایی مخالفان اقدام می‌کرد و از روش‌هایی برای تطهیر چهره شاه و کمرنگ نشان دادن میزان مخالفت‌های مردمی، استفاده می‌کرد.

بر این اساس یکی از مسئولیت‌های سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک)، این بود که مراقب باشد روزنامه‌های ایران، شاه و انقلاب سفید او را ستایش کنند. کارکنان ساواک از مدت‌ها قبل، به ناشران زحوظ سلطنتی، باید همه‌روزه تیرت صفحه‌اول یا شدت و دست‌کم یک عکس از فعالیت‌های آنها نیز نشان داده شود! لذا روزنامه‌ها ناگزیر بودند بیانات و اخبار فعالیت‌های شاه را، بدون توجه به ارزش خبری آن چاپ کنند.»

■ **آیت‌الله در برابر قدرت‌های غربی، نگاهی از بالا به پایین دارد!**

شخصیت امام خمینی و نیز شیوه رهبری ایشان، به ویژه در دوران اقامت در نوفل‌لوشان، از موضوعاتی است که سفارت امریکا در تهران، به جمع‌آوری خبر درباره آن، علاقه‌مند می‌نماید. با این همه آنچه در این باره در اسناد ساواک آمده، می‌تواند جلوه‌هایی از شیوه رهبری امام را نشان دهد. نذا نظمی زواره پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، در این فقره معتقد است: «بر اساس گزارش‌هایی که برای سفارت امریکا ارسال می‌شد، امام خمینی از همان ابتدا تلاش کرد از فرصت حضور در فرانسه، به‌نهایت استفاده را برده و آنجا را به عنوان کانونی برای بیان آرمان‌های انقلابی خود قرار دهد. اسناد لانه جاسوسی این موضوع را به خوبی بیان می‌کنند و در عین حال مشخصاً، متذکر می‌شوند که این حرکت امام، با پشتیبانی گسترده بازاریان و تجار تهران همراه بوده‌است. البته از زمان ورود امام به پاریس، دولت وقت فرانسه سعی کرد جلوی هر گونه فعالیت سیاسی امام را بگیرد و لذا در این زمینه با ارسال خط مشی مشخصی، از ایشان خواست تا به هیچ عنوان دست به هیچ رفتار سیاسی نزنند اما وکنش امام به این درخواست، نه‌تنها منفعلانه نبود بلکه دولت فرانسه را در جایگاه پاسخگویی قرار داد. امام با تمرکز بر این مسئله، به سیاستمداران فرانسوی یادآوری می‌شود، که رفتار آنان بر اساس ادعاهایی که همواره داشته‌اند، باید با رفتار کشوری مثل عراق متفاوت باشد! زیرا عراق و شخص صدام، مانع رساندن صدای حق به جهانیت می‌شد اما در فرانسه اوضاع باید به گونه‌ای دیگر باشد. ایشان در ادامه با قطعیت خطاب به دولت فرانسه می‌گوید: من از فرودگاهی به فرودگاهی دیگر از شهری به شهر دیگر می‌روم، می‌بینم اعلام کنیم که تمام ظالمان دنیا، دست‌شان را در دست یکدیگر گذاشته‌اند تا مردم جهان صدای ما مظلومان را نشوند ولی من صدای مردم دایر ایران را، به دنیا خواهم رساند، من به دنیا خواهم گفت که در ایران

دی ۱۳۵۷، جنسی، کارگزار در فرودگاه فریمان

روزنامه جوان | شماره ۶۳۴۰ | جوان

چه می‌گذرد!... در مجموع سفارت امریکا و شخص سفیر این کشور، خیلی بیش از سیاستمداران ایرانی، قدرت تحلیل اوضاع را داشتند!اسولویان بر خلاف شریف امامی (نخست‌وزیر)، که معتقد بود با ورود امام به پاریس و بر اثر جو حاکم بر فضای سیاسی فرانسه، خیلی زود از ذهن‌ها و خاطر‌ها حذف می‌شوند، عقیده داشت که ورود امام به قفقز فرهنگی اروپا، موجبات استفاده بیش از پیش از مکانات را فراهم آورده و می‌تواند حرکت انقلابی ملت ایران را تسریع بخشد، که این گونه هم شد. در سند دیگری، که به وسیله رابطین امریکایی لانه جاسوسی گزارش شده است، جزئیات مناسبی از طرز رفتار امام و اعتقاد ایشان به حرکت انقلابی مردم ایران، بیان شده است. در این سند ذکر شده، که امام نسبت به حرکت خویش و نتایج آن، اطمینان کامل داشته و سرنگونی شاه و برقرار حکومت جمهوری اسلامی را، کاملاً قطعی می‌دانستند. همچنین به صراحت ذکر شده است که امام از هر خطری که می‌توانست از طرف دولت شاه یا قدرت‌های غربی انجام شود، نمی‌ترسید و در عین حال در مقابل دولت‌های غربی و یا مذاکره‌کنندگان رژیم شاه، خود را کاملاً تام‌الاختیار دانسته و همواره به آنان نگاهی از بالا به پایین داشته، بدآنسان که می‌توانست هر پیشنه‌ادی را بپذیرند یا رد کنند! در واقع امام خمینی با ورود به پاریس، با در پیش گرفتن سیاست تبلیغاتی مشخص و با بهره‌گیری از پتانسیل‌های موجود در فرانسه، از تمامی ظرفیت‌های خبری برای پیشبرد اهداف انقلاب استفاده برد. در سند دیگری که تاریخ ۱۹ آبان ۱۳۵۷ را دارد، سفارت امریکا در پاریس برای سفارت این کشور در تهران، گزارشی از یکی از ده‌ها مصاحبه امام، با اصحاب رسانه را واگویی کرده است. در این سند ذکر شده‌است، که دو خیرگزاری هارلد تربیون و واشنگتن پست، با امام خمینی مصاحبه‌های مفصلی داشته‌اند. به ران کانون رئیس دفتر روزنامه واشنگتن پست در پاریس و جوقیشت خیرنگار اصلی نشریه هارلد تربیون، اجازه داده شد تا با امام مصاحبه کنند. گزارش سفارت امریکا از این دو مصاحبه، بر اساس دو محور قرار داد: یکی اینکه امام روش تندی را در قبال شاه اتخاذ کرده و از تش خواسته‌است که از دستورات شاه خائن سرپیچی کنند. علاوه بر این امام از این فرصت، برای بیان و تشریح اهداف جمهوری اسلامی، استفاده کرد. جالب اینکه در ابتدا، اطمینان امام خمینی در پاریس، از سرنگونی شاه و برقراری حکومت اسلامی، برای وابستگان سفارت امریکا در تهران، بی‌اهمیت می‌آمده‌است ولی تلقی امام را سراسری می‌گرفتند اما گنر حوادث و جریانات، آنان را به سختی متعجب ساخته بود. در واقع برنامه‌های آتی امام برای آینده سیاسی ایران و اطمینان ایشان از اجرای دقیق آن، موجبات حیرت کارشناسان سفارت امریکا را برانگیخته بود.»

■ **وقتی امریکا، ناگزیر از تظاهر مذهبی می‌شود!**
انفعال اتاق فکر سفارت امریکا، در برابر مکتبت والای امام خمینی و شیوه رهبری ایشان، تا جایی است که آنان در پیشنه‌های فریبا آمیز خود، ناگزیر از تظاهرات مذهبی می‌شوند! تا جایی که سفارت امریکا پیشنهاد می‌کند که دولت شاه به برگزاری جشن‌های «آغاز پانزدهمین قرن هجرت پیامبر اسلام»، مبادرت ورزد. رضا سرحدی پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، موضوع را این‌گونه تحلیل کرده است: «از مهم‌ترین نگرانی‌های امریکایی‌ها در اوایل انقلاب، قدرت امام خمینی مبنی بر تأثیرگذاری بر حوزه عمومی و تبع آن، افکار عمومی بود. افکار عمومی را، می‌توان چنین تعریف کرد، که هرگاه اعتقادی استوار، قوی‌ترین اعتقاد باشد، آن افکار عمومی می‌نماند. بدین ترتیب افکار عمومی، افکاری است که مردم به‌طور کلی در زمان معینی، درباره یک مسئله مربوط به منافع عمومی دارند. میان عوامل گوناگون تکوین افکار عمومی، مردم نخستین عامل به شمار می‌روند. در میان مردم، عده‌ای نقش مهم‌تری از دیگران بازی می‌کنند که می‌توان آنها را تدوین‌کنندگان افکار عمومی دانست. سیاستمداران حرفه‌ای، یکی از مهم‌ترین افرادی هستند که در تدوین افکار عمومی نقش دارند. امام خمینی از چنین ویژگی‌ای برخوردار بود. در حوزه عمومی و افکار عمومی را در آن تأثیر می‌دهد، اما وجهه مستقیم با امام خودداری کرده و به‌وسیله امام خمینی شکل می‌گرفت، بر افکار ایرانیان تأثیر بگذارند و نفوذ یابند. در یکی از این موارد، امریکایی‌ها در تلاش بودند تا با حضور در جشن هجرت، با تمام قوا و امکانات، نفوذ در افکار و اندیشه‌های ایرانیان را پیگیری کنند. در این مورد سفارت امریکا به کمیته دولت امریکا اعلام می‌کند که امام خمینی به شورای انقلاب و دولت موقت ایران دستور داد که بسا برنامه‌های انقلابی به استقبال آغاز پانزدهمین قرن هجرت پیامبر اسلام بروند، تا عظمت و فرخندگی این موقعیت را بنمایانند. در این نامه، درخواست شده است که فوراً اطلاعات مورد نیاز در زمینه طرح‌های ایالات متحده، به منظور بزرگداشت هجرت را، به نحو که با جشن‌های ایران مرتبط باشد، پست کنند و در نهایت آماده است تا اگر ایالات متحده در نظر دارد که جشن‌های هجرت را با شرکت بعضی از ایرانیان برگزار کند، جزئیات لازم را بفرستید!... بدین ترتیب رابطه میان فرهنگ اسلامی و رفتار مدیریتی امام خمینی بر حوزه عمومی، چنان بود که امریکایی‌ها نیز در تلاش بودند تا برای نفوذ در افکار ایرانیان، در حوزه عمومی‌ای که امام بر آن تسلط داشت، باز